

UTDRAG FRA DEN LESIKRYPTISKE ENCYKLOPEDI

Soritesparadokset, *sb*, et paradoks som er appliserbart på vage termer. «Høy» er et slikt vagt uttrykk, og kan brukes i et oppsett av soritesparadokset. For eksempel: Hvis en basketballspiller som måler 2 150 mm er høy, så er en basketspiller som måler 2 149 mm også høy. Ved å fjerne én mm av gangen, altså ved å konstruere en *soritesekvens*, så vil man etterhvert komme frem til at en basketballspiller som måler 1 500 mm også er høy – en uholdbar konklusjon under en proposisjonell semantikk.

Stoisismen, *sb*, den ortodokse stoisismen hevder at emosjoner, så som sinne, sorg, begjær og frykt, er kognitive entiteter. Dette innebærer at emosjoner har innhold, de er *om noe*. Mer presist: Det som skiller emosjoner fra andre dommer om verden er at de alltid er feilaktige. Om man for eksempel føler sorg, er dette fordi man har en oppfatning om a) at en person er død, og b) at denne personens død er relevant for ens lykke fordi personen var verdifull for en. Ifølge ortodoks stoisisme er det bare dom a) vi bør gi vår tilslutning til. Det er med andre ord, ifølge den ortodokse stoisismen, mulig og ønskelig å unngå emosjonene. Dette kan vi gjøre ved å avstå fra å gi de dommene som tilskriver eksterne ting verdi vår tilslutning.

Swampman, *sb*, tankeeksperiment utviklet av den amerikanske filosofen Donald Davidson. Uproporsjonalt mye behandlet i forhold til det lille Davidson skriver om det. Tankeeksperimentet likner forøvrig Putnams «Twin Earth».

Tankeeksperimentet er som følger: Tenk deg at et lynnedslag treffer et dødt tre i en sump og jeg står like ved. Kroppen min blir redusert til dens elementer. Ved en tilfeldighet rekonstrueres jeg, ut av et annet sett med molekyler, og treet skapes om til min replika. Min replika, «Swampman», beveger seg akkurat som jeg gjorde. I henhold til sin natur beveger den seg ut av sumpen, møter på og gjenkjenner mine venner, og ser ut til å gjengjelde deres hilsener på engelsk. Den beveger seg inn i huset mitt, og fortsetter å skrive artikler om «Radical Interpretation». Ingen kan merke forskjellen på den jeg var og «Swampman».

Men, sier Davidson, det *er* en forskjell. Replikaen kan ikke gjenkjenne noe som helst. Den kan ikke mene det jeg mener med ordene mine, for den har aldri vært i en kontekst hvor ordene har vært bruk. Den kan ikke engang tenke noe som helst, fordi tankeinnhold krever blant annet en *historisk* (og holistisk) komponent.

«Swampman» er ment å belyse den historiske komponenten ved *eksternalisme* om mentalt innhold som Davidson forfekter. Vår relasjon til omgivelsene er sentral og nødvendig for våre tankers innhold. Videre er det en kausal relasjon til fortiden, blant annet fordi språklig mening og tanker oppstår i en holistisk kontekst. Hva dine setninger betyr er determinert av tidligere bruk. Faktisk er dine tanker avhengig av en slik språklig beherskelse, fordi det er, ifølge Davidson, kun i kommunikasjon at tanken kan konseptualiseres. Ø.B.

Swedenborg, Emanuel, svensk naturfilosof, teolog og mystiker. Etter å ha blitt overbevist om at han hadde direkte kontakt med den spirituelle verden, sa han opp sin stilling som gruvearbeider, og begynte å undervise i sin nyoppstartede kirke. Filosofien hans er en sammensetning av panpsykisme, panteisme og teosofi. (*ODP*)

Szabó, Zoltán Gendler, medlem av den nyoppstartede gruppen «emigrerte filosofer med eksotiske navn».